

לתגובות והערות: שגיא 064-6868199

זמני ת"א:

פְּנִימַת הַשַּׁבָּת: 17:28

יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 18:26

ר"ת: 19:02

לקבלת העלון במייל-

שלחו הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 338 17.3.2018 - א' ניסן תשע"ח

וְזוֹ הַשַּׁבָּת לְפָנֵינוּ צְדִיקִים וְבוֹאֵי בָּנוּ

פְּרִשְׁת - וְיִקְרָא - שַׁבַּת הַיְּהוּדִישׁ

אני יהודי - הרב אפרים שרבני שליט"א - 'מחנה אפרים'

ספר ויקרא נקרא ספר הקרבנות. ואמרו רבותינו במדרש, אמר אברהם אבינו לקב"ה: "בְּמָה אֲדַע כִּי אֵיךְ שָׁנָה" - באיזו זכות אני אדע שהעם הזה לא ילך לאיבוד, שהעם הזה יישאר חי לעולם. אמר לו הקב"ה "בזכות הקרבנות"- בזכות ההקרבה שהם מקריבים את עצמם בשבילי.

היום אני רוצה לדבר קצת מה זה להיות יהודי, מה זה לזכות להיוולד בבית חולים יהודי לאמא יהודייה. להיות בן לעם הנצח. המלך פרידריך בגרמניה היה אפיקורוס מובהק. הוא היה רגיל להתווכח בענייני אמונה עם שר האוצר הגרמני. אמר לו המלך: "תראה לי את ה' בעולם".

אמר לו: "היהודים, אם כל מה שעבר עליהם והם עדיין כאן, זו ראייה חותכת על מציאות האלוקים שאי אפשר להפריך אותה" - כל יהודי שמסתובב בעולם, איפה שלא יהיה, הוא עדות על מציאות והשגחת ה' בעולם.

הרב עזריאל טאובר שליט"א סיפר על בחור אחד מקיבוץ השומר הצעיר, שטייל עם חברים שלו בעולם. הוא הגיע לסקנדינביה, שאל אותו גוי אחד: "מאיפה אתה?". ענה לו: "אני יהודי מארץ ישראל". תמה הגוי: "אתה יהודי? בשביל מה סבלו העם היהודי במשך שנים, כדי שאתה תראה כמוני?". הדברים נכנסו לו כמו חץ בלב, הוא חזר לארץ התחיל לבדוק מה זה יהדות עד שחזר לה' יתברך.

יהודים בכל הדורות סבלו, רק מילה אחת לנוצרים וכל הסבל היה נגמר, רק תגיד כן לנצרות ח"ו, אבל ליהודי היה משהו יותר חשוב מלקבל חרות, שוויון זכויות וכבוד, היה להם נאמנות לבורא עולם, הם חיו חיי צער, הם מכרו את הכל, אבל את הכל, רק בעבור המילה הזאת שקוראים לה יהודי. הם העדיפו למות מלקרוע את עצמם מהבורא יתברך, "כִּי טוֹב יוֹם בְּחֻצְרֶיךָ מֵאֶלֶף בְּחַרְתִּי" - למות איתך ולא לחיות יום אחד בלעדך.

שלושת אלפים שנה של נאמנות, אין רגע אחד של ניתוק. בדור שעבר, ר' אלחנן ווסרמן הי"ד, תלמידו המסור של החפץ חיים, כשהיה באמריקה, הודיעו לו שתלמידיו נלכדו בגטו קובנה. אמרו לו מקורביו: "הרב לא יחזור לשם, זה מסוכן, יש לך כאן שני ילדים, שח"ו לא יישארו יתומים". ענה להם הרב: "וכי רק שני בנים יש לי? ארבע מאות בנים יש לי! כל התלמידים בישיבה הם בניי". הוא נסע לקובנה, וביום יד' בתמוז תש"א עצרו הנאצים את גדולי התורה וביניהם את רבי אלחנן זצ"ל. הם הבינו שזה סופם, שמוליכים אותם כדי להוציאם להורג.

הרב אפרים אשרי זצ"ל, שהיה אז בגטו קובנה, מתאר את שקרה ברגעים האחרונים, וכך הוא כותב: "רבינו אלחנן דיבר בשקט מתוך מנוחה נפשית כתמיד, וכך אמר: 'כנראה במרום מחשיבים אותנו לצדיקים, כי נבחרנו לכפר בגופנו על כלל ישראל אי לזאת, צריכים אנו לשוב אל ה' בתשובה שלימה ומיד, הזמן קצר והדרך למבצר התשיעי (מקום הטבח) קרובה, עלינו לזכור כי קרבנותינו יעלו יותר לרצון על ידי תשובה, שלא תעלה במחשבתנו איזו שהיא מחשבה פסולה חס וחלילה, שהיא כפיגול ופוסלת את הקרבן, אנו מקיימים כעת את המצווה הגדולה ביותר: "בְּאֵשׁ הַצֵּתָהּ וּבְאֵשׁ אֶתֶּה עֲתִיד לְבַנּוֹתָהּ" – האש שתאכל את גופותינו, היא האש שתחזור ותקומם את בית ישראל'. בי"ג תמוז עלה רבנו עם עוד שנים עשר מגדולי התורה למרומים על קידוש השם" – זה סיפור אחד מתוך מיליונים על העם הזה, עם שלעולם לא עזב, שימות רק בשביל לעשות טוב לכלל ישראל, רק כדי לתת לספינה הזאת להמשיך לשוט, הספינה היחידה שלמעלה משלושת אלפי שנים שטה באוקיינוס העולמי ולא הלכה לאיבוד.

"הַנֶּדָּ יָפָה רַעֲיָתִי הַנֶּדָּ יָפָה עֵינֵיךָ יוֹנִים" – כל העופות כשהם נשחטים, הם מפרכסים, זזים, קופצים, אבל היונה הזו פושטת צווארה, היא עומדת מוכנה לשחיטה 'בלי לדבר מילה'. כך היונה היהודית, משנולדה ועד היום, פושטת היא את הצוואר רק בשבילו יתברך 'בלי לדבר מילה'.

מסופר על בחור הרחוק מתורה ומצוות מצפון תל אביב, שבאחד הימים דפדף באלבום התמונות המשפחתי ונתקל בתמונה של יהודי עם זקן אפור ארוך. "אמא, מי זה?" הוא שאל. "זה סבא שלך, הוא היה רב באירופה לפני השואה. בשנות השואה הוא היה במחנה עבודה, יום אחד בלבד לפני השחרור מהמחנה, לקח אותו המפקד למרכז החצר הוציא חתיכת חזיר ואמר לו לאכול אותה לפני האסירים, הוא סירב לאכול, אמר לו המפקד: 'תראה, בעוד כמה שעות יגיעו הרוסים וישחררו את המחנה הזה, אם תאכל את החזיר תחיה ותשתחרר, אבל אם לא תאכל אני הורג אותך'. המפקד הניח את הרובה על הרקה שלו, אבל סבא שלך עדיין סירב לאכול והמפקד הרג אותו".

הבחור הזה גדל, נשא אישה והצליח בעסקים. יום אחד בקשה ממנו אשתו לקנות משהו לארוחת ערב, הוא נכנס למסעדה שמכרה בשר חזיר ועמד בתור, פתאום עברה מחשבה בראשו: "סבא שלי בחר להרג ולא לאכול את זה ואני עומד בתור לשלם על זה?!" הוא יצא מהתור לקנות כריך כשר. לאחר זמן, הוא הלך לסמינר של 'ערכים' לברר למה יהודים לא אוכלים בשר חזיר, היום הוא בעל תשובה גמור ממארגני הסמינרים של ערכים – לא צריך הרבה, רק לדעת איזה אילן יוחסין עומד מאחורינו, לאיזו שושלת עולם עומד מאחורי המילים הללו. אנחנו מקושרים, איזה 'גב' יש לנו, שכשנברך 'שלא עשני גוי', נבין איזה עולם עומד מאחורי המילים הללו.

אנחנו פשוט לא מספיק מבינים. ר' חיים קרייזוירט זצ"ל, רבה של אנטוורפן בבלגיה, סיפר, שבמחנות הריכוז ניגש אליו יהודי ואמר לו: "אני מאוד חלש ואני מרגיש שעוד מעט אני הולך למות. אני רוצה לבקש ממך, הנה המספר חשבון בנק שלי, הנה הסיסמא, יש שם מיליונים, תעשה איתי חסד, תחפש את הבן שלי ותעביר לו את זה, הנה הפרטים שלו". ר' חיים שרד את השואה ועלה לארץ, הוא חיפש אך לא מצא את הבן שלו. יום אחד, כשהיה במטוס, הוא הבחין בקבוצת יהודים מאוסטרליה, הוא שאל אותם אם הם מכירים מישהו שעונה על הפרטים של פלוני, הם הכירו אותו. הוא לקח את הפרטים שלו, נפגש איתו ולאחר שאימת את זהותו הוא העביר לו את מספר החשבון ואת הסיסמא, ברגע אחד הוא נהפך מעני לעשיר. אמר ר' חיים, כל השנים האלו הבחור הזה היה עשיר, היו לו מיליונים בחשבון, הוא רק לא ידע את הקוד והסתובב כמו עני. יש כל כך הרבה יהודים שמסתובבים כמו עניים ולא יודעים כמה הם עשירים, כי הם רק לא יודעים את הקוד, תשב יום יומיים, תלמד בן של מי אתה, לאיזה עם נולדת, אתה תסתובב כמו עשיר!

מסופר על השר מונטיפיורי, שכשנסע דרך וורשה במרכבתו המפוארת, מלווה בשומרי ראש לבושי מדים ובפמליה מלכותית, רץ אחרי מרכבתו ילד רחוב פולני וצעק: "הלורד היהודי, הלורד היהודי". הוא קרא אליו את הילד, נתן לו מטבע 'שילינג' ואמר לו: "תדע לך, באנגליה אני נקרא 'הלורד מלונדון', 'סיר מונטיפיורי' ותארים אחרים, אבל יותר מכל תארי הכבוד שלי, אני מייקר את התואר שבו קראת לי 'הלורד היהודי', זה התואר הכי יפה שקיבלתי!". ה' יזכנו להבין. **שבת שלום עם ישראל! אפרים שרבני.**

ויקרא אל משה (א,א)

מפסוק זה לומד ה"בעל הטורים", שיש מעלה לאדם שמקטין את עצמו והולך בענווה, וכפי שכתב: א' ד"ו ויקרא" זעירא, שמשה לא רצה לכתוב אלא "ויקר" כדרך שנאמר בבלעם, כאילו לא נראה לו השם אלא במקרה, אמר לו הקב"ה להוסיף גם את האות "אלף" וכתבה קטנה.

הרמב"ן באגרת לבנו כותב: "וכאשר תנצל מן הכעס תעלה על לבך מידת הענווה שהיא מידה טובה מכל המידות הטובות שנאמר עקב ענוה יראת ה' וגו'". נוכל ללמוד מכאן כמה גדולה ועצומה היא מידת הענווה.

מסופר על ת"ח אחד שהיה משגיח בישיבה. הלה הגיע לנאמן ביתו של מרן רבי חיים קנייבסקי שליט"א, הגאון רבי אליהו מן שליט"א ובקשה בפיו, הוא מאד רוצה להיכנס למרן ולבקש ממנו מחילה על שהעליב את מרן בפני תלמידיו. והיות ועכשיו חלה בנו הקטן בן השמונה במחלה מסוכנת, הוא חושש שבעקבות אותו אירוע נקלע לצרה זו, לכן הוא רוצה לפייס את מרן. הוסיף וביקש אותו משגיח, שר' אליהו מן ילך בעצמו ויספר למרן רבי חיים קנייבסקי, היות והוא מתבייש לגשת בעצמו ולספר את מה שקרה. השיב לו הגאון רבי אליהו מן, שאינו יכול להציע דברים כאלו לפני מרן, אלא כדאי שיעלה את הדברים על הכתב והוא יכניס את זה לפניו, וכך יראה מרן את ההתנצלות.

עשה המשגיח כדבריו והחל לכתוב את אשר על לבו: "לפני זמן רב דיברתי לפני הבחורים בישיבה, שהנני משמש כמשגיח שלהם, וכדי לזרום שילמדו בהתמדה רבה, אמרתי להם שיקחו מוסר השכל ממרן הגר"ח קנייבסקי שבצעירותו היה חלוש בכשרון, וכיום הינו גדול הדור, ועתה הנני מבקש מחילה ממרן, על שהעזתי לומר עליו שלא היה בעל כשרון".

כשראה מרן הגר"ח את הדברים, הגיב ואמר שאינו מסכים לסוף דבריו שעתה הוא בעל כשרון, כי גם היום איננו בעל כשרון, ואין לו על מה למחול, והוסיף מרן הגר"ח שאביו מרן הסטייפלר זצ"ל ראה פעם באיזה ספר, שהיה כתוב שם שהחזו"א בצעירותו לא היה בעל כשרון.

והסטייפּלר כתב והגיה בשולי הגיליון, "זהו שקר והוצאת שם רע!" הוסיף מרן הגר"ח ואמר ששם היה שקר, מצד מה שנכתב שלא היה בעל כשרון בצעירותו, וכאן הוא שקר, שהלא גם עכשיו איננו בעל כשרון.

המשגיח ששמע את תגובתו של מרן הגר"ח, עדיין לא היה רגוע, שהרי מרן לא אמר שהוא מוחל לו על דבריו, אלא שה"כ כתב שאינו בעל כשרון כלל, ולכן הוא לא העליב אותו, וא"כ אין לו על מה למחול. היה המשגיח שרוי בעצב גדול, על שמרן הגר"ח לא אמר מפורשות שהוא מוחל לו. כשראה רבי אליהו מן את המשגיח בצער, החליט ללכת עם המכתב למורו של מרן הגר"ח קנייבסקי, הגאון הגדול מרן רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצ"ל. כשעבר על המכתב, אמר לו מרן הגרמ"ל ליפקוביץ: "ר' חיים היה בעל כשרון גדול גם בנערותו, והיה אהוב על הכל!".

הלך הגאון רבי אליהו מן למרן הגר"ח קנייבסקי וסיפר לו מה ששמע מפי מרן הגרמ"ל ליפקוביץ, מיד אמר לו מרן הגר"ח: "אני מוחל לו, ולילד יהיה בעז"ה רפואה שלימה!" וכך הוה. (הרב אהרן כהן שליט"א)

בְּנֵי הַיּוֹנָה (א,יד)

בטקס ההכתרה שנערך לכבודו של מרן מאור ישראל רבינו עובדיה יוסף זצ"ל, בעת עלותו לכהן פאר כרבה הראשי של העיר תל אביב-יפו, ראו הנוכחים משך כל זמן הטקס יונה לבנה צחורה כשלג, אשר עמדה בסמוך למקום מושבו של מרן זצ"ל. והנה אך נגמר הטקס, פרחה לה היונה לבלי שוב כלעומת שבאה.

כשסיפרו זאת למרן, אמר כצופן סוד: "הייתה זאת נשמתה של אימי מורתי ע"ה, אשר באה מעולמות עליונים לראות ולשמח בשמחת כבוד התורה של בנה, היות שהיא עודדה אותי הרבה ללמוד תורה, ובזכות מסירותה הגעתי הלום, וע"כ זיכה מן השמיים לבוא ולראות בשמחת כבודי". (משוש תבל)

וְכָל קָרְבָּן מִנְחַתְךָ בְּמִלַּח תְּמַלֵּךְ (ב,יג)

פירש רבינו יעקב אביחצירא זצ"ל בספרו "פיתוחי חותם":
"וְכָל קָרְבָּן מִנְחַתְךָ", הוא התפילה הבאה במקום הקורבנות,
"בְּמִלַּח תְּמַלֵּךְ", בדמעות מלוחות, שהרי "שערי דמעות לא ננעלו"... (מעין השבוע)

בע"ה זיווג הגון: עוז בן מרים, לירון אמיר וענבל בני פנינה, הילה בת אסתר, גיא בן חוה, חמוטל בת ויקטוריה, אפרת בת מוזל, נועה בת יעל, קרן בת רחל.
לזרע בר קיימא: מוריה בת אורנה.
הצלחה ופרנסה טובה: לשגיא בן מרים, מורן בת רותי, אלכסי בן אירנה, לירון בן פנינה, קורל בת סיגל.

לרפואה שלמה: ציפורה בת מורוור, לציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה, עזיזה בת שוליקה, שולה בת עזיזה.

לעילוי נשמת: אהרון רפאל בן רבקה ז"ל, בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל, ארז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשוילי בן רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנון בן מוולה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת תמרה ז"ל, זקלין לוי בת מסעודה ז"ל, יוסף בעדאש בן נוארה ז"ל, ירושה בת רות ז"ל, זהרה ואסתר ושמחה ומכלוף בר חנינה למשפחת בן שבת ז"ל, אברהם בן חנה וזבולון הכהן ז"ל.